

Een avondje uit*

Dinsdagavond, 18 mei 1976.

We zitten te eten. Marie José belt op. Ze heeft net vanuit 'Haagse Kringen' gehoord dat de Bloemenhove-kliniek vanavond om 8 uur gesloten gaat worden. Verder weet ze er ook niets van, maar het schijnt wel echt en erg te zijn.

Ik kijk op m'n horloge, over een uur dus. Waarom gebeurt zoiets toch altijd als je net aan tafel zit en geen zin hebt?

Ik bel Hillie om te overleggen. Eigenlijk kan ik me niet voorstellen dat het allemaal zo'n vaart zal lopen. In gesprek.

Even later belt ze zelf op. Ze heeft net een telefoontje uit de Bloemenhove-kliniek gehad met hetzelfde verhaal. Ze zijn daar behoorlijk in paniek, het schijnt dat een Duits echtpaar een klacht heeft ingediend bij de politie dat ze slecht behandeld zijn. Het lijkt wel een soort provokatie.

We moeten er dus toch maar heen, stel je voor dat het echt waar is, misschien kunnen we iets doen.

Jantien en Rita, die ook aan tafel zitten, willen wel mee. Ze gaan met Jantiens auto, ik haal eerst de videoapparatuur op en dan Hillie. Nog snel probeer ik een paar andere vrouwen te alarmeren.

Ik voel me net een personage uit een Amerikaanse politie-serie terwijl ik op twee wielen door de bocht scheur. Op de Herengracht aangekomen ben ik het huisnummer vergeten van het huis waar de video klaar staat. Stoppen bij een telefooncel, opzoeken, allemaal tijdverlies.

Dan naar Hillie. We maken een dodenrit door de stad door alle rode stoplichten heen, richting Haarlem. Voor dit soort gelegenheden hoor je een zwaailicht op je auto te hebben.

Gelukkig weet Hillie de kliniek te vinden, ik ben er ooit eens een keer geweest, anders hadden we vast vreselijk moeten zoeken.

We stormen de hal binnen. Mieke en Marta hebben de race met glans gewonnen. Ze staan een beetje verloren in de grote wachtkamer met wat andere mensen, personeelsleden van de kliniek, schoonmaakpersoneel. Ook zijn er een paar heren van de pers die Hillie nog heeft gewaarschuwd.

Het schijnt dat de officier van justitie, Mr. Andreae, al gearriveerd is. Niemand weet wat er gaat gebeuren, we staan wat te staan, ik voel me tamelijk overbodig.

Er gaat een deur open en een stoet van acht heren, vooraf gegaan door Dr. v. d. Bergh, de 'medies coördinator' van de kliniek, loopt door de wachtkamer langs ons heen een andere deur in. De laatste van de acht ziet er wat anders uit, hij heeft een opengeslagen boord en een tas met gereedschap in de hand. Een timmerman?

Wat gebeurt er in godsnaam? Iemand zegt dat ze de behandelkamers gaan verzegelen, wat dat dan ook mag betekenen.

Hillie loopt, onder dekking van de videoapparatuur (altijd handig, het ziet er zo echt uit en iedereen heeft ontzag voor een camera), ook de deur in waar de stoet door verdween. Ik durf niet zo goed, loop wat aarzelend die kant op. Een onbekende jongen (die naar later bleek er ook niets te maken had) houdt me tegen. 'Hier mag je niet door'. Waarom weet hij niet. Dat stimuleert tot doorlopen. Ik kom in een lange gang met deuren, zie in een kamer een aantal bedden staan, gedeeltelijk bezet. Een verpleegster

* Overgenomen uit *Vrouwen tegen de verdrukking in*

komt naar me toe: 'Hier kan je niet komen, hier liggen de patiënten.' Ik word nu goed zenuwachtig, want je weet niet hoe ziek de 'patiënten' zijn en zo'n ziekenhuissfeer wekt altijd ontzag. Na wat gedrentel loop ik maar weer terug naar de wachtkamer. Daar zijn nog meer vrouwen aangekomen, gezamenlijk gaan we de deur weer door. Een andere verpleegster is wat spraakzamer, vertelt dat ze de behandelkamers aan het verzegelen zijn. Waar zijn dan de behandelkamers? 'Nou, verderop in de gang waar ze nu zijn, is een behandelkamer. Hier waar wij nu staan is er een en aan het eind van de gang, om de hoek is er nog één.'

Drie behandelkamers dus. Ik kijk de kamer in waar we voor staan. Tamelijk groot, vierkant, een raam bovenin. Aan de ene kant een gootsteen en aanrecht, een behandelstoel met van die klemmen waar je met gespreide benen in ligt, een kast en nog een deur. Zeil op de grond. Weinig te zien dus.

We zien de optocht de gang in komen, weer al die heren op een rijtje. We kijken elkaar aan. Wat kunnen we doen? Er vóór gaan staan? Het vervelende is dat we niet goed weten wat ze gaan doen, zouden ze de deur op slot doen of zo?

De stoet komt dichterbij, er lopen ook wat journalisten bij, flitslichtjes van een fotograaf. We staan met z'n vijven in de deuropening van de behandelkamer. De voorste man, naar later blijkt de heer Andreae, de officier van justitie, vraagt beleefd, 'mag ik er door, dames?' Ik voel het hart van Jantien, die achter me staat in m'n rug kloppen. Bibberig zegt iemand 'eh, nee.' De man kijkt ons verbluft aan en loopt weg, gevolgd door de rest van de stoet. Even verbluft kijken we ze na; dat het zo eenvoudig zou zijn, hadden we niet gedacht.

Bij de volgende behandelkamer - om de hoek, we kunnen het niet zien - ontstaat groot tumult, geroep, geschuifel. Een paar jongens, die we niet kennen, hebben onze gedachte overgenomen, en proberen nu ook het zaakje tegen te houden. Ze worden met geweld opzij geduwd door de andere heren, die agenten in burger blijken te zijn. Marie José krijgt een briljante inval: 'als we nu in de kamer gaan zitten dan moeten ze ons er eerst uit halen voordat ze de kamer dicht kunnen doen!'

We lopen de kamer in, we zijn met een stuk of tien. Verloren staan we wat te staan. 'Laten we maar op de grond gaan zitten.' We gaan zitten. Er komt een mevrouw bij zitten van de schoonmaakdienst, ze installeert zich op de behandelstoel. Een aantal verpleegsters loopt wat heen en weer, ze weten niet goed wat ze met ons aan moeten. Dat weten we zelf ook niet. Ik voel me nogal belachelijk, we zitten daar zo vreemd op de grond en ik heb geen idee of het ergens goed voor is. Misschien kan het de politie helemaal niet schelen dat we daar zitten en hebben ze die kamer helemaal niet nodig? We zien het bekende pak van de officier van justitie weer verschijnen in de deuropening. Hij verdwijnt weer. Ook de andere mannen kijken naar binnen. In de gang is het een druk heen en weer geloop (arme patiënten!). Een meneer komt er bij zitten en stelt wat vragen. Ik denk onmiddellijk dat hij van de politie is, maar hij blijkt van een haarlemse krant te zijn.

Iemand zet de radio aan. De nieuwsberichten van tien uur. Tot onze verbazing horen we de betrouwbare stem van de nieuwslezer van het ANP zeggen dat 'hedenavond door aktievoerende vrouwen de Bloemenhove-kliniek in Heemstede bezet is'. Hoe komt die man er bij? Bezet? Dat zijn wij!

Op dat moment dringt het tot ons door dat we waarschijnlijk iets heel slims gedaan hebben, kennelijk heeft onze zit-aktie sukses. We beginnen allemaal te giechelen van opluchting en trots.

Het begint vol te lopen in 'onze' behandelkamer, er komen steeds meer vrouwen, gealarmeerd door de radio. Een journaliste komt binnen met een tas vol proviand, ze haalt een grote fles jenever te voorschijn. Het begint nu op een echte bezetting te lijken...

Mevr. Goudsmit, voorzitter van het bestuur van de stichting van Bloemenhove, komt vertellen dat het allemaal goed gaat. De heer Andreae is net weggereden om overleg te plegen met Den Haag (van Agt?) over wat hij moet doen.

Hij komt straks weer terug.

In onze behandelkamer wordt het steeds gezelliger. We zijn nu met een stuk of zestig vrouwen. Iemand heeft ook al een spandoek meegebracht met 'wij vrouwen eisen' erop. Met z'n drieën, met de videokamera erbij om het vast te leggen, lopen we stiekem naar de andere behandelkamers om de verzegeling te verbreken. Een van de personeelsleden wijst de weg. 'Verzegelen' betekent dat er een grote pin in de deurpost is geslagen, en een pin in de deur. Daartussen zit een stukje touw geknoopt met een loodje er aan waarop staat 'politie Heemstede'. Met een nagelschaartje knippen we de touwtjes door. Het is een simpele handeling, maar best wel plechtig. Dit is tenslotte echt strafbaar.

Tegen half twee 's nachts wordt bekend dat Andreae een perskonferentie geeft. Alleen voor journalisten. We dringen met de verzamelde menigte mee naar binnen. Andreae zit met een paar heren achter een tafel. Ik wil op een stoel gaan zitten maar word er bijna afgeslagen door een van de heren. Toch wel enige agressie dus. Ik pak snel een stukje van de videoapparatuur van Hillie om er vooral journalistiek uit te zien. Marie José tovert een vodje papier en een pen te voorschijn en begint te schrijven. De spanning is te snijden.

Andreae begint traag en omslachtig te praten. Uiteindelijk deelt hij mee dat hij op dit moment de gerechtelijke aktie niet zal voortzetten, 'wegens de gepleegde obstructie. Mede met het oog op de aanwezige patiënten.' (daar hadden ze wel eens eerder aan mogen denken!).

Ik kan een vreugdekreet met moeite onderdrukken. Begin hoe langer hoe meer te grijnzen, langzaam komt een giechel omhoog. Hillie staat ook te schudden van het ingehouden lachen achter de videokamera.

Op de vraag of er nu wel of geen beslag ligt, nu de verzegeling is verbroken en één kamer helemaal niet verzegeld is, zegt hij dat 'het beslag de jure en de facto opgeheven is.' Er ligt dus geen beslag meer.

'Wat gaat u nu doen?' Daar zal hij zich over gaan beraden. 'Met wie?' Daar laat hij zich niet over uit...

De perskonferentie is afgelopen.

We feliciteren elkaar. Luid schreeuwend rennen we de behandelkamer in om te vertellen dat de aktie volledig geslaagd is.

Zelden hebben we zo snel, met zo weinig voorbereiding en met een handje vol vrouwen, zo'n mooi resultaat behaald!

Natuurlijk kunnen we niet vermoeden dat deze aktie de komende twee weken nog verschillende malen herhaald moest worden.

Trots rijden we naar huis, filosoferend over vrouwen-reddingsbrigades met blauw zwaailicht op de auto:

wordt uw behandelkamer verzegeld?

gauw de reddingsbrigade gebeld;

onverslaanbaar en kordaat

staat zij dag en nacht paraat!